

به نام خدا
آموزش و پرورش چالوس
مدرسه نمونه دولتی

تاریخ : 99 / 10 / 06

مدت زمان : 50 دقیقه

نام:

نام خانوادگی :

نام درس : علوم و فنون ادبی یازدهم

تاریخ ادبیات و سبک شناسی (4 نمره)

1- درستی و نادرستی هر یک از عبارات های زیر را بنویسید. (0/75 نمره)

الف) عطاملک جوینی از نثر نویسان معروف اواخر قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم است.

ب) جامی کتاب تذکرة الاولیای خود را در بیان حقایق عرفانی نوشته است.

پ) کتاب تاریخ حمدالله مستوفی ، تاریخ پیامبران و تاریخ ایران را تا سال 730 ه.ق در برمی گیرد.

2- چه عواملی باعث سستی و نابسامانی زبان و ادب فارسی در قرن هفتم گردید. (0/5 نمره)

3- هر یک از موارد الف ، مربوط به کدام یک از شخصیت های گروه ب است؟ (یک مورد در گروه ب اضافه است) (0/75 نمره)

ب

الف

جلال الدین بلخی

الف) مهم ترین اثر او در علم عروض و نقد شعر است.

فخرالدین عراقی

ب) او با تلفیق عشق و عرفان غزل فارسی را به کمال رسانید.

شمس قیس رازی

پ) از شاعران عارفی که در دو زمینه اندیشه و احساس آثاری پدید آورد.

حافظ

4 – هر یک از ویژگی های زیر ، مربوط به کدام یک از کاربرد های سه گانه سبک عراقی(زبانی/فکری/ادبی) است؟ (0/75 نمره)

پ) «می» جای «همی» را گرفت.

ب) توجه به بیان و بدیع

الف) برتری عشق بر عقل

5- به چه دلایلی در شعر عراقی تحقیق بین علما تضعیف شد؟ (0/5 نمره)

6- جاهای خالی را با واژه های مناسب پر کنید. (0/75 نمره)

الف) ملاحسین واعظ کاشفی را به انشای دوره خود بازگردانید و آن را نامید.

ب) نثر فنی در قرن از میان می رود.

موسیقی شعر (6 نمره)

7 – برای هر یک از کلمات زیر وزن و اژه (رکن عروضی) مناسب بنویسید. (1 نمره)

الف) جاودانی ب) نخستین پ) چاره ی کار ت) سماواتی

8 – وزن و اژه های نشانه های هجایی زیر را بنویسید. (0/5 نمره)

الف) (- u u -) ب) (- u - -)

9 – و اژه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. (0/5 نمره)

قرار دادن نشانه های هجایی یکی از راه های تشخیص (قالب – وزن) است.

10 – پایه های آوایی هر دو مصرع بیت زیر را بیابید و در جدول قرار دهید. (2 نمره)

کعبه منم ، قبله منم ، سوی من آرید نماز کان صنم قبله نما خم شد و بوسید مرا

11 – بیت زیر را متناسب با پایه های آوایی تفکیک کنید ؛ سپس وزن و نشانه های هجایی هر یک را در جدول قرار دهید. (2 نمره)

خداوندا شبنم را روز گردان چو روزم بر جهان پیروز گردان

			پایه های آوایی
			وزن
			نشانه های هجایی

زیبایی شناسی (6 نمره)

12 – در بیت زیر ، تشبیه فشرده (بلیغ) را بیابید و مشبه و مشبه به آن را نشان دهید. (1 نمره)

گرچه ز شراب عشق مستم عاشق تر از این کنم که هستم

13- معنای حقیقی و مجازی را در واژه های مشخص شده بنویسید. (1 نمره)

الف) نرگس مست نوازشگر مردم دارش ب) به یاد روی شیرین بیت می گفت

14 – ادات تشبیه را بیابید. (0/5 نمره)

الف) زدش بر زمین بر، به کردار شیر ب) دلم بر بیقراری چشمه سیماب را ماند

15 – در کدام مصراع ، واژه « سر » در معنی حقیقی و در کدام مصراع در معنای مجازی به کار رفته است؟ (0/5 نمره)

الف) یکی تاج بر سر به جای کلاه ب) ما را سر باغ بوستان نیست

با توجه به بیت « برآشفت ایران و برخاست گرد همی هر کسی کرد ساز نبرد » :

16 – کدام واژه در معنای اصلی خود به کار نرفته است؟ (0/5 نمره)

17- معنای مجازی آن را بنویسید. (0/5 نمره)

18 – در جمله مقابل مجاز و قرینه را نشان دهید. (0/5 نمره) «جهان خوردم و کارها راندم.»

19 - برای واژه « درخت » یک مشبه مناسب ذکر کنید. (0/5 نمره)

20 - ارکان تشبیه را در مصراع مقابل نشان دهید. (1 نمره) زندگی آتشگهی دیرنده پابرجاست

نقد و تحلیل نظم و نثر (4 نمره)

آن یکی آمد در یاری بزد گفت یارش: « کیستی ای معتمد؟ »

گفت من ؛ گفتش: « برو هنگام نیست بر چنین خوانی مقام خام نیست »

پخته شد آن سوخته ؛ پس باز گشت باز گرد خانه انباز گشت

21- دو مورد از ویژگی های زبانی ابیات بالا را بنویسید. (0/5 نمره)

22- ویژگی های فکری حاکم بر شعر چیست؟ (2 مورد) (1 نمره)

23- دو مورد از ویژگی های ادبی شعر را بنویسید. (0/5 نمره)

24- بیت « گفت من ؛ گفتش: « برو هنگام نیست بر چنین خوانی مقام خام نیست » را تقطیع هجایی کنید و در جدول قرار دهید. وزن واژه را بنویسید. (1/5 نمره)

25- ویژگی فکری بیت زیر را بنویسید. (یک مورد) (0/5 نمره)

آتش است آب دیده مظلوم چون روان گشت خشک و تر سوزد

موفق باشید